

Παρέα με την κυρία ΜΕΑ

Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης
Ανατολικού Ολύμπου

Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Ανατολικού Ολύμπου

Παλιός Παντελεήμονας Πιερίας Τ.Κ. 60065
Τηλ. 2352022700 Fax 2352022729
e-mail: kpe-anolympos@sch.gr
kpeanol@sch.gr
<http://www.kpeanol.gr>

Η παρούσα έκδοση δημιουργήθηκε για τις ανάγκες των προγραμμάτων του Κέντρου Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Ανατολικού Ολύμπου (ΚΠΕ) από την παιδαγωγική ομάδα του Κέντρου:

Καρυδιάς Μιχάλης, Υπεύθυνος Κ.Π.Ε.
Κορομηλάς Δημήτρης, Αναπληρωτής Υπεύθυνος Κ.Π.Ε.
Στάθη Μαρία, Μέλος Παιδαγωγικής Ομάδας
Βέργου Ελίνα, Μέλος Παιδαγωγικής Ομάδας
Γεροφωκά Αναστασία, Μέλος Παιδαγωγικής Ομάδας
Μπεκιροπούλου Βικτωρία, Μέλος Παιδαγωγικής Ομάδας
Ζουρζούρα Σοφία, Μέλος Παιδαγωγικής Ομάδας

Εικονογράφηση: Σοφιανίδου Χαρά

ISBN : 978-960-98030-6-9

Επιτρέπεται η μερική ανατύπωση φύλλων εργασίας για προγράμματα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης σχολείων αρκεί να αναφέρεται η πηγή.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Παρέα με την κυρία ΜΕΑ

**Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης για
τη Μείωση
την Επαναχρησιμοποίηση και την Ανακύκλωση Υλικών**

**Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης
Ανατολικού Ολύμπου**

Παρέα με την κυρία ΜΕΑ:

**Μειώνω την κατανάλωση
(αγοράζω λιγότερα και χρήσιμα προϊόντα)**

**Επαναχρησιμοποιώ (χρησιμοποιώ ξανά)
τις συσκευασίες**

Ανακυκλώνω τις συσκευασίες

Μειώνω τα σκουπίδια

Προστατεύω το περιβάλλον

Αγαπητοί μαθητές, αγαπητοί συνάδελφοι,

Όλοι μας είμαστε μάρτυρες και δυστυχώς συμμέτοχοι σ' ένα τρόπο ζωής που στηρίζεται στη συνεχή και χωρίς μέτρο κατανάλωση.

Αγοράζουμε κάτι που είδαμε στη διαφήμιση χωρίς πολλή σκέψη, το χρησιμοποιούμε μια - δυο φορές, το στοιβάζουμε σε ένα ράφι ή το πετάμε γιατί το βαρεθήκαμε. Όταν ψωνίζουμε κάτι, από το μυαλό μας δεν περνά καθόλου το αν έχει συνέπειες στο περιβάλλον, το αν το χρειαζόμαστε στα αλήθεια και από τι είναι φτιαγμένο. Μερικές φορές δεν κατανοούμε πως ό,τι δεν το χρειαζόμαστε είναι ακριβό έστω κι αν κοστίζει μια πεντάρα.

Η επαναχρησιμοποίηση, η ανακύκλωση και η χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας είναι αναγκαία μέτρα αλλά δεν επαρκούν αν δε συνοδευτούν από τη μείωση της κατανάλωσης. Όλοι μας μπορούμε με τον τρόπο μας να συμβάλλουμε στην προστασία του περιβάλλοντος ξεχωρίζοντας τα σημαντικά από τα ασήμαντα, τα χρήσιμα από τα άχρηστα. Ας μην ξεχνάμε πως η ευτυχία μας δεν εξαρτάται από το πόσο καταναλώνουμε αλλά από το ποιοι είμαστε και από το ποιες είναι οι σχέσεις μας με τους άλλους ανθρώπους και το περιβάλλον στο οποίο ζούμε.

Ελπίζουμε πως το πρόγραμμα «Παρέα με την κυρία ΜΕΑ» θα αποτελέσει μια αφορμή για να προβληματιστείτε και να αλλάξετε αν χρειάζεται τις συνήθειες σας που σχετίζονται με την κατανάλωση, την επαναχρησιμοποίηση και την ανακύκλωση υλικών.

Η παιδαγωγική ομάδα του Κ.Π.Ε. Ανατολικού Ολύμπου

ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Γνωστικοί στόχοι

- Να συσχετίσουμε τον τρόπο και το βαθμό κατανάλωσης με τις επιπτώσεις στο περιβάλλον.
 - Να πληροφορηθούμε για τη διαδικασία της ανακύκλωσης.
 - Να συνειδητοποιήσουμε την ανάγκη για αλλαγή των καταναλωτικών προτύπων μας.
- Προσφορά βασικών γνώσεων για τη διαδικασία της ανακύκλωσης και το ζήτημα της υπερκατανάλωσης

- Να συνειδητοποιήσουμε τη συμμετοχή του απλού καταναλωτή στην υποβάθμιση του περιβάλλοντος παίρνοντας μέρος σε βιωματικά παιχνίδια καθώς
 - Θα παρατηρούμε τον περιβάλλοντα χώρο και τα σημάδια της ανθρώπινης επίδρασης
 - Θα ερχόμαστε σε άμεση επαφή με τους κατοίκους της περιοχής και θα γνωρίζουμε τις απόψεις και τις στάσεις τους για θέματα όπως η ανακύκλωση, η κατανάλωση, κλπ.
- Να συνεργαστούμε με καλή διάθεση και να δουλέψουμε ομαδικά με επιτυχία.

Συναισθηματικοί στόχοι

Δημιουργία αξιών, στάσεων και συμπεριφορών φιλικών προς το περιβάλλον.

- Να αναπτύξουμε ερευνητική διάθεση και δεξιότητες για αναγνώριση και καταγραφή στοιχείων καθώς
 - Θα εξερευνήσουμε χώρους,
 - Θα παρατηρήσουμε λεπτομέρειες,
 - Θα καταγράψουμε προβλήματα,
 - Θα συσχετίσουμε τρόπους ζωής,
- Να εκφραστούμε με δημιουργικές δραστηριότητες.

Ψυχοκινητικοί στόχοι

Ανάπτυξη ικανοτήτων παρατήρησης, καταγραφής, καθώς και δεξιοτήτων διερεύνησης και δράσης γύρω από περιβαλλοντικά θέματα που σχετίζονται με τη διαχείριση των απορριμμάτων.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ:

Συνάντηση στην πλατεία Λεπτοκαρυάς:

- Χωρισμός σε ομάδες
- Παιχνίδια γνωριμίας
- Γνωριμία με την κυρία ΜΕΑ
- Συμπλήρωση φύλλων εργασίας

Άφιξη στο Περιβαλλοντικό Κέντρο:

- Παρουσίαση του προγράμματος σε προβολή power point

- Δραστηριότητες σχετικές με το πρόγραμμα (εικαστικά, παιχνίδια σχετικά με την ανακύκλωση)

Λήξη του προγράμματος

Παρέα με την κυρία Μ.Ε.Α.

M(ειώνω) **E**(παναχρησιμοποιώ) **A**(νακυκλώνω).

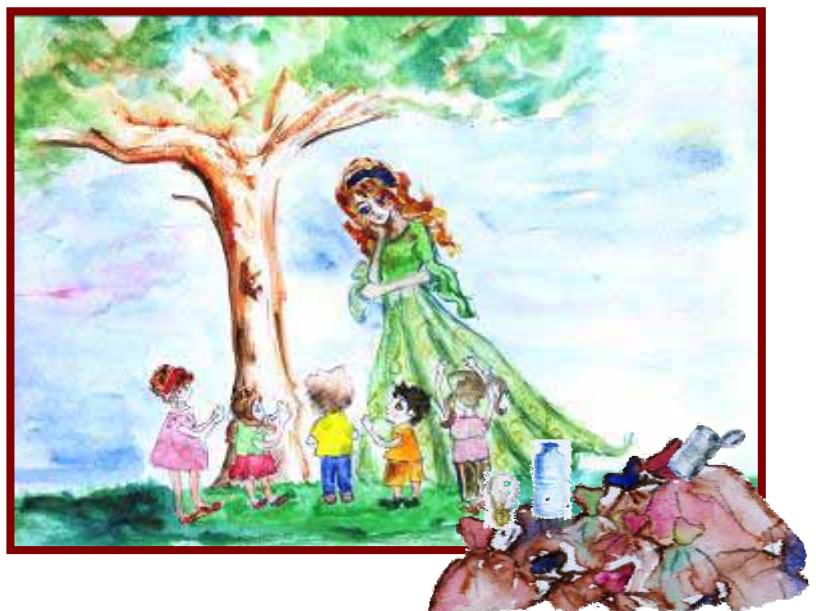
Μια φορά κι έναν καιρό στον πλανήτη «Γη» ζούσαν αρμονικά όλα τα ζωντανά πλάσματα: άνθρωποι, ζώα, πουλιά, φυτά, ψάρια, μια που ο ένας αγαπούσε τον άλλο κι έδειχνε σεβασμό για τη ζωή του. Κάποια μέρα όμως, οι άνθρωποι άρχισαν να παίρνουν από τη μητέρα -Φύση όλο και περισσότερα υλικά, να παράγουν περισσότερα από πριν προϊόντα, να καταναλώνουν ακόμα περισσότερα και ό. τι δε χρειάζονταν να τα ρίχνουν εδώ κι εκεί. Ήτσι σωροί από σκουπίδια γέμισαν τον πλανήτη ο οποίος άρχισε να ζητά βοήθεια.

Μεγάλος προβληματισμός εμφανίστηκε ανάμεσα στους ανθρώπους. Άνοιξαν τα βιβλία τους, άρχισαν συζητήσεις αλλά λύση δεν έβρισκαν. Ωσπου...

- Γεια σας, άνθρωποι! Ακούστηκε μια φωνή δυνατή.
- Γεια και σε σένα! Άγνωστη μας φαίνεσαι. Ποια είσαι;
- Είμαι η κυρία Μ.Ε.Α. Θέλετε να κάνουμε παρέα; Τη λύση που ζητάτε σε μένα θα τη βρείτε αν τρία πολύτιμες συμβουλές μάθετε να ακολουθείτε.
- Ουφ, τι ανακούφιση είναι αυτή! Πες μας τι πρέπει να προσέξουμε;
- Λοιπόν, ας αρχίσουμε. Αρχικά πρέπει να μάθετε να καταναλώνετε μόνο προϊόντα που πραγματικά τα έχετε ανάγκη. Δεύτερον όσα εντέλει αγοράζετε να μπορείτε να τα ξαναχρησιμοποιήσετε. Ακόμα και τις συσκευασίες μην τις πετάτε, μπορεί να σας χρησιμεύσουν.

- Αλήθεια ; Τι μπορούμε να κάνουμε με τις συσκευασίες;
- Ότι λογής κατασκευές σκεφτείτε μπορείτε να τις φτιάξετε. Ακόμη και έργα τέχνης μπορείτε να δημιουργήσετε! Τέλος, όσα από αυτά σάς είναι άχρηστα και είναι φτιαγμένα από **χαρτί**, από **πλαστικό**, από **αλουμίνιο** ή **λευκοσίδηρο** (κονσέρβες) μπορείτε να τα ρίχνετε στους **μπλε κάδους ανακύκλωσης** που ήδη υπάρχουν στις γειτονιές σας.
- Αλήθεια, τι είναι αυτοί οι μπλε κάδοι;
- Είναι οι κάδοι όπου ρίχνουμε όλα τα παραπάνω υλικά για να μπορεί κατόπιν το Εθνικό Σύστημα

Εναλλακτικής Διαχείρισης Συσκευασιών να τα συγκεντρώνει, να τα διαλέγει και να τα ανακυκλώνει. Έτσι το βιβλίο να μπορεί να γίνει χαρτί κουζίνας ή από πολλά πλαστικά μπουκάλια μπορεί να γίνει ένα φλις μπουφάν Κ.Ο.Κ.

- Τι γίνεται όμως με τα άλλα υλικά όπως **μπαταρίες**, **λαμπτήρες**, **ηλεκτρικές** ή **ηλεκτρονικές συσκευές**, ελαστικά αυτοκινήτων, ορυκτέλαια ή και αυτοκίνητα ολόκληρα;
- Αυτά μπορείτε να τα ρίχνετε στους **ειδικούς κάδους** που υπάρχουν σε ορισμένα εμπορικά καταστήματα ή να τα συγκεντρώνετε στα συγκεκριμένα σημεία που ορίζονται από επίσημους φορείς
- Κι αν τα ανακυκλώσουμε τι θα γίνει;

- Μ' αυτόν τον τρόπο λιγότερα υλικά θα αντλούνται από τη Φύση, λιγότερη ενέργεια θα σπαταλάτε, τα επικίνδυνα παραγόμενα τοξικά δεθαντήρα θα τα ρίχνετε εδώ κι εκεί και κατά συνέπεια μικρότερη θα' ναι η καταστροφή για τον πλανήτη.
- Σαν καλά μάς ακούγονται όλα όσα λες κυρά - Μ.Ε.Α.
- Τι λέτε θα καταφέρουμε να σώσουμε τον πλανήτη;
- Ας κάνουμε την αρχή! Όλοι μαζί μπορούμε να σώσουμε τη Φύση - τον πλανήτη «Γη». Οι Κινέζοι λένε: «το δικό μου λίγο είναι πιο χρήσιμο και ωφέλιμο από το δικό σου το καθόλου»

Ανακυκλώνω Ανακυκλώνω

Μειώνω
Μειώνω

Επαναχρησιμοποιώ Επαναχρησιμοποιώ

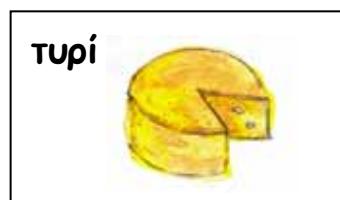
Μειώνω την κατανάλωση

Μειώνω τα σκουπίδια

Σκέφτομαι πριν καταναλώσω

Υπόθεσε πως βρίσκεσαι σε ένα σούπερ μάρκετ. Σημείωσε ποια από τα παρακάτω προϊόντα θα αγόραζες με τα χρήματα που έχεις ώστε να καλύψεις βασικές σου ανάγκες.

Επαναχρησιμοποιώ
τις συσκευασίες

Μειώνω τα σκουπίδια

Με νου και φαντασία τα áχρηστα γίνονται χρήσιμα

Παρακάτω σας δείχνουμε τέσσερεις συσκευασίες. Προτείνετε πως μπορούμε να τις επαναχρησιμοποιήσουμε ώστε να μην τις πετάξουμε ή τις δώσουμε για ανακύκλωση.

a) τενεκεδένιο κουτί από μπισκότα

β) γυάλινο μπουκάλι

γ) κουτί από κονσέρβα

Σημειώστε τους τρόπους με τους οποίους μπορείτε να τα χρησιμοποιήσετε.

a)

β)

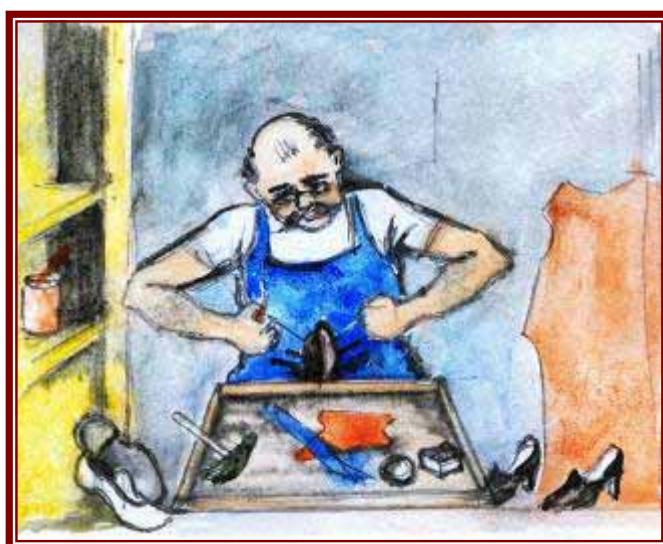
γ)

Το παρελθόν μας διδάσκει

Οι συνήθειες των ανθρώπων σχετικά με τη διαχείριση των απορριμμάτων δεν ήταν πάντα οι ίδιες. Περιγράφουμε μερικές από αυτές που είχαν οι άνθρωποι πριν από πενήντα χρόνια. Σημειώστε τις συνήθειες της δικής σας οικογένειας καθώς και τι άλλο θα μπορούσατε να κάνετε. Συγκρίνετε τις δυο εποχές και συζητήστε με την ομάδα σας τις διαφορές.

Στο χωριό πριν 50 χρόνια

- ❖ Με τα υπολείμματα του φαγητού ταΐζανε τα ζώα.
- ❖ Ψώνιζαν μ' ένα δίχτυ ή μια πάνινη τσάντα .
- ❖ Τα άδεια γυάλινα μπουκάλια τα επέστρεφαν στο μαγαζί.
- ❖ Τα παλιά ρούχα τα επιδιόρθωναν, δεν τα πετούσαν.
- ❖ Τα φθαρμένα ρούχα που δεν μπορούσαν να ξαναφορέσουν, τα έκαναν κουρελούδες.
- ❖ Τα χαλασμένα παπούτσια τα επιδιόρθωνε ο τσαγκάρης και τα ξαναφορούσαν.
- ❖ Το φαγητό που περίσσευε το ξαναμαγείρευαν με κάτι άλλο.

Τι από αυτά κάνεις εσύ και η οικογένεια σου:

Τι άλλο θα μπορούσες να κάνεις:

Τέχνη από σκουπίδια

Γνωρίζεις ότι ένα ευτελές αντικείμενο που το πετάς στο καλάθι των αχρήστων μπορεί να μεταμορφωθεί σε έργο τέχνης και ότι υπάρχει μια μορφή τέχνης που ονομάζεται τέχνη των σκουπιδιών -ή trash art όπως είναι παγκοσμίως γνωστή;

Εδώ και χρόνια η μορφή αυτή της τέχνης είναι ευρέως διαδεδομένη στο εξωτερικό. Στις ΗΠΑ και στην Ευρώπη πραγματοποιούνται σημαντικές εκθέσεις με έργα τέχνης από ανακυκλωμένα αντικείμενα (recycle art). Στόχος τους μπορεί να είναι είτε η μείωση του κόστους των υλικών που χρησιμοποιεί ένας καλλιτέχνης, είτε η αντίδραση στον καταναλωτισμό και την περιβαλλοντική καταστροφή .

Η οργάνωση trash Art περιδιαβαίνει τον κόσμο και πηγαίνει όπου την καλούν για να διαδώσει το μήνυμα. Κατά τον ίδιο τρόπο συνεργάζεται και στην Ελλάδα με φορείς και καλλιτέχνες. Παίρνουν αντικείμενα που προορίζονται για πέταμα και τα μετατρέπουν με φαντασία και μεράκι σε πρωτότυπα έργα τέχνης. Το ενδιαφέρον μάλιστα είναι ότι στην Ελλάδα αυτή η μορφή τέχνης γίνεται γνωστή και σε μαθητές σχολείων, μέσω διαφόρων προγραμμάτων ανακύκλωσης

Ας γίνουμε και εμείς καλλιτέχνες και ας φτιάξουμε μια ταμπέλα με το όνομα μας:

Υλικά που χρειαζόμαστε:

Παλιά περιοδικά, κόλλα, ψαλίδι, μαρκαδόροι, ένα χαρτόνι για βάση.

Κατασκευή

Επιλέγουμε ένα χαρτόνι πάνω στο οποίο θα φτιάξουμε το κολλάζ και του δίνουμε το σχήμα που μας αρέσει. Πρώτα αποφασίζουμε το θέμα μας π.χ ένα θαλασσινό τοπίο, ένα δάσος ή ό, τι άλλο θέλουμε. Διαλέγουμε από τα περιοδικά χρωματιστές σελίδες για να κόψουμε τα σχήματα που θέλουμε ή κόβουμε ότι μας αρέσει π.χ. ένα δέντρο, ένα φρούτο, ένα πρόσωπο κλπ. Σχεδιάζουμε με τους μαρκαδόρους το σχήμα που θέλουμε πάνω στο χρωματιστό χαρτί και το κόβουμε προσεκτικά. Τοποθετούμε τη σύνθεση μας πριν κολλήσουμε τα κομμάτια μας και αν μας αρέσει αρχίζουμε να κολλάμε.

Σχεδιάζουμε το όνομα μας σε χρωματιστό χαρτί και κόβουμε τα γράμματα τα οποία τα κολλάμε πάνω στο κολλάζ. Παρακάτω σας δείχνουμε μερικά κολλάζ που φτιάξαμε εμείς.

Με φαντασία και μεράκι μπορείτε να κάνετε τα δικά σας έργα.

Καλή επιτυχία!

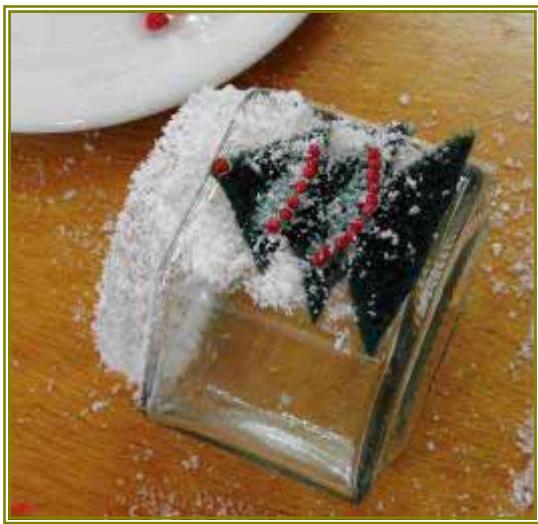
Φτιάχνουμε και ένα χριστουγεννιάτικο κηροπήγιο (ρεσό).

Υλικά που χρειαζόμαστε

Χρώματα ζαχαροπλαστικής, ζάχαρη,
χρωματιστές κορδέλες, συνθετικό χιόνι,
λίγο πράσινο ύφασμα (τσόχα) ή χαρτί
γκοφρέ, μερικές κόκκινες χάντρες,
κρυσταλλική κόλλα ένα άδειο βάζο από
μαρμελάδα, και ένα ρεσό.

Κατασκευή

Αλείφουμε με κόλλα το στόμιο του
βάζου και το πασπαλίζουμε με χιόνι.
Κολλάμε ένα πράσινο ελατάκι που
έχουμε κόψει από το ύφασμα και το
κολλάμε σε μια πλευρά του βάζου. Σε
διάφορα μέρη του βάζου αλείφουμε
κόλλα πάνω στην οποία ρίχνουμε χιόνι.

Διακοσμούμε το δέντρο με κόκκινες χάντρες. Όταν στεγνώσει η κόλλα
ετοιμάζουμε το εσωτερικό. Σε ένα άλλο βάζο βάζουμε ζάχαρη και
ρίχνουμε δυο σταγόνες κόκκινο χρώμα ζαχαροπλαστικής και
ανακατεύουμε.

Όταν η ζάχαρη γίνει χρωματιστή την αδειάζουμε στο διακοσμημένο βάζο. Κάνουμε την ίδια διαδικασία με πράσινο χρώμα που το αδειάζουμε και αυτό σε ένα δεύτερο στρώμα στο βάζο μας .

Τοποθετούμε το ρεσό. Στο στόμιο του βάζου που έχει στεγνώσει τυλίγουμε κορδέλες και το ρεσό μας είναι έτοιμο.

Μπορούμε να διακοσμήσουμε τα βάζα με όποια υλικά έχουμε διαθέσιμα.

Καλή επιτυχία!

Χρήσιμες συμβουλές:

- ✓ Πριν πετάξετε κάτι σκεφτείτε αν μπορεί να σας χρησιμεύσει.
- ✓ **Φτιάξτε το κουτί του Θησαυρού:** Σε ένα παλιό κουτί π.χ. από παπούτσια μαζέψτε μικροπράγματα όπως κορδέλες, χαντρούλες, τούλια ,υλικά περιτυλίγματος, π.χ. από μπομπονιέρες, ανθοδέσμες, κοσμήματα που δε χρειάζεται πλέον η μητέρα σας και ότι σας κινήσει το ενδιαφέρον. Με αυτό τον τρόπο θα έχετε υλικά για κατασκευές.

Ανακυκλώνω και τα σκουπίδια Μειώνω

Το ξέρατε αυτό:

Πλαστικά

Στην Ελλάδα καταναλώνουμε περίπου 800.000.000 πλαστικά μπουκάλια το χρόνο. Από αυτά πολύ λίγα πηγαίνουν στην ανακύκλωση

- ✓ Αν πεταχτούν στα κοινά σκουπίδια ή στη φύση μπορεί να περάσουν και 400-500 χρόνια μέχρι να αρχίσουν να αποσυντίθενται.
- ✓ Με την ανακύκλωση ενός μόνο πλαστικού μπουκαλιού, μπορούμε να δώσουμε ενέργεια σε μια λάμπα 60W για έξι ολόκληρες ώρες.
- ✓ Με την ανακύκλωση πέντε μόνο πλαστικών μπουκαλιών μπορεί να φτιαχτεί η επένδυση για ένα μπουφάν, με την ανακύκλωση 10 πλαστικών μπουκαλιών ένα παντελόνι και με την ανακύκλωση 25 μπουκαλιών μπορεί να φτιαχτεί ένα φλις παλτό.

Χαρτί

Στην Ελλάδα καταναλώνουμε περίπου 1.000.000 τόνους χαρτί το χρόνο. Από αυτούς καταναλώνουμε μόνο τους 300.000.

- ✓ Για να φτιάξουμε 1 τόνο χαρτί από ανακύκλωση θέλουμε μόνο το 60% της ενέργειας που θα θέλαμε για 1 τόνο κανονικό χαρτί!

- ✓ Για κάθε τόνο χαρτιού από ανακύκλωση σώζουμε 17 δέντρα, 32.000 λίτρα νερού, δύο βαρέλια πετρελαίου και ηλεκτρική ενέργεια αρκετή για να καλύψει τις ανάγκες ενός σπιτιού για πέντε μήνες.

Γυαλί

Για κάθε 100 κιλά γυαλιού που χρησιμοποιούμε στη χώρα μας ανακυκλώνουμε μόνο τα 20 περίπου.

- Αν ανακυκλώσουμε 1 μόνο γυάλινο μπουκάλι μπορούμε να εξοικονομήσουμε ενέργεια ώστε να μείνει αναμμένη μια λάμπα 100w για 4 ώρες.

Αλουμίνιο

Στην Ελλάδα καταναλώνουμε περίπου 1 δισεκατομμύριο κουτιά αλουμινίου το χρόνο, από τα οποία ανακυκλώνονται 360 εκατομμύρια.

- ✓ Ένα κουτάκι αλουμινίου που πετάμε μπορεί να παραμείνει αναλλοίωτο στη φύση ακόμα και μετά από 500 χρόνια.
- ✓ Ένα κουτί αλουμινίου που ανακυκλώνεται εξοικονομεί ενέργεια για να λειτουργήσει μια τηλεόραση για τρεις ώρες.

Και τώρα υπολογίστε.....

χρησιμοποιώντας τις πληροφορίες της προηγούμενης σελίδας για να απαντήσετε στις ερωτήσεις που ακολουθούν.

1) α. Τι μπορείτε να κάνετε σε ένα χρόνο με την ενέργεια που θα εξοικονομήσετε ανακυκλώνοντας 10 πλαστικά μπουκάλια το μήνα;

.....
.....

β. Τι θα μπορούσε να φτιαχτεί από όλα αυτά τα μπουκάλια

.....
.....

2) Πόσα δέντρα θα σώζαμε αν ανακυκλώναμε την διπλάσια ποσότητα χαρτιού από αυτήν που ανακυκλώνουμε σήμερα στη χώρα μας;

.....
.....

3) Τι μπορούμε να κάνουμε σε ένα χρόνο με την ενέργεια που θα εξοικονομήσουμε ανακυκλώνοντας 6 γυάλινα μπουκάλια το μήνα;

.....
.....

Σπαζοκεφαλιές

1. Για κάθε 100 κουτάκια αλουμινίου που χρησιμοποιούμε στην Ελλάδα περίπου ανακυκλώνουμε:
- a) τα 30
 - β) τα 60
 - γ) και τα 100

2. Πόσες πλαστικές σακούλες χρησιμοποιεί ο καθένας από εμάς περίπου σε ένα χρόνο:

- α) 50
- β) 100
- γ) 300

3. Πόσες φορές θα καλύψουμε το μήκος των ακτών της χώρας μας: Αν βάλουμε τα πλαστικά μπουκάλια που ξιδεύουμε κάθε χρόνο στην Ελλάδα όρθια, το ένα δίπλα στο άλλο.

- α) 2
- β) 4
- γ) 6

4. Πόσα θαλασσοπούλια πεθαίνουν κάθε χρόνο σε όλο τον κόσμο εξαιτίας των πλαστικών που επιπλέουν στη θάλασσα:

- α) 10.000
- β) 100.000
- γ) 1.000.000

5. Από τις 100 σακούλες που χρησιμοποιεί κανείς πόσες ανακυκλώνονται περίπου:

- α) 1
- β) 50
- γ) 100

6. Τα σκουπίδια που πετάμε κάθε χρόνο στην Ελλάδα είναι αρκετά ώστε αν τα βάλουμε σε στρώμα με πάχος 1 μέτρο να καλύψουν την απόσταση:

α) Αθήνα -Λάρισα, β) Αθήνα-Θεσσαλονίκη, γ) Αθήνα-Λαμία

7. Οι επιστήμονες υποστηρίζουν ότι ένα πλαστικό αντικείμενο μπορεί να μείνει στο περιβάλλον μέχρι και:

α) 50 χρόνια , β) 100 χρόνια, γ) 1000 χρόνια

Ξέρεις τι σημαίνουν:

Βρες σε ποια εικόνα αντιστοιχεί η κάθε ερμηνεία

1. Δηλώνει ότι το προϊόν προέρχεται από ανακυκλωμένη πρώτη ύλη.

2. Η εταιρεία που το χρησιμοποιεί συμβάλλει οικονομικά στην ανακύκλωση συσκευασιών.

3. Τα προϊόντα με αυτό το σήμα προέρχονται από δάση που τα διαχειρίζονται υπεύθυνα.

4. Τα προϊόντα με το σήμα αυτό δεν πρέπει να πεταχτούν στα κοινά σκουπίδια.

5. Η συσκευασία μπορεί να ανακυκλωθεί.

6. Σήματα και κωδικοί των διαφόρων πλαστικών υλικών που ανακυκλώνονται.

7. Σήμα ανακύκλωσης αλουμινίου.

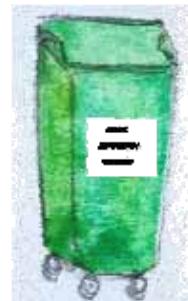
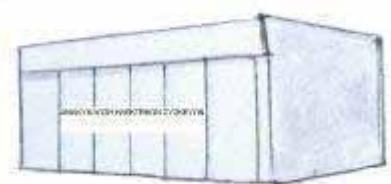

Σημειώστε με ένα **V** ποια από όλα αυτά μπορούμε να πετάμε στους μπλε κάδους ανακύκλωσης;

Βρες τον σωστό κάδο για το κάθε αντικείμενο.

Τράβηξε γραμμές και ένωσε το κάθε αντικείμενο με το
σωστό κάδο.

Τοια διαδρομή πρέπει να ακολουθήσει το κουτί αλουμινίου για να φτάσει στο μπλε κάδο ανακύκλωσης;

a

β

γ

Το μπουκάλι θα ακολουθήσει τη διαδρομή

Ερευνούμε

Μαθαίνουμε

Κρίνουμε

Θέλετε να βιοηθήσετε την κυρία ΜΕΑ να μάθει τι σκέφτονται οι άνθρωποι για αυτή; Δώστε το παρακάτω ερωτηματολόγιο σε κάποιον περαστικό.

Ερωτηματολόγιο

1. Συμμετέχετε στην ανακύκλωση:

Συχνά

Ποτέ

Σπάνια

2. Τι κάνετε την καφετιέρα σας αν χαλάσει;

Την πετάτε στα σκουπίδια

Την πετάτε στον μπλε κάδο ανακύκλωσης

Τη δίνετε σε ειδικά καταστήματα ηλεκτρικών συσκευών και παίρνετε καινούρια

Την πηγαίνετε στο Δήμο στα ειδικά σημεία συλλογής ηλεκτρικών συσκευών

3. Τι από τα παρακάτω θα ρίχνατε σε ένα μπλε κάδο ανακύκλωσης:

Πλαστικό μπουκάλι

Ρούχα

Μπαταρίες

Γυάλινο βάζο

Παλιές εφημερίδες

Φλούδες φρούτων

4. Όταν ψωνίζετε βάζετε τα ψώνια σας σε:

Πάνινες τσάντες

Πλαστικές σακούλες

Τσάντες πολλών χρήσεων

5. Όταν ψωνίζετε χρησιμοποιείτε κατάλογο για τα ψώνια:

Πάντοτε

Μερικές φορές

Σπάνια

Ποτέ

Συγκεντρώστε και μελετήστε τις απαντήσεις όλης της ομάδας. Σε ποια συμπεράσματα καταλήξατε;

Μετρήστε την οικολογική σας συνείδηση

1. Κρατάς στα χέρια σου ένα κουτί από αναψυκτικό και βρίσκεσαι στο δρόμο:

- A. Το πετάς όπου να είναι, εξάλλου στο δρόμο υπάρχουν κι άλλα σκουπίδια
- B. Το πετάς σε έναν κάδο σκουπιδιών
- Γ. Το πετάς σε έναν μπλε κάδο ανακύκλωσης

2. Για το φαγητό που παίρνετε μαζί σας στο σχολείο

χρησιμοποιείτε:

- A. Αλουμινόχαρτο
- B. Πλαστική σακούλα
- Γ. Ταπεράκι

3. 'Όταν πίνετε νερό στο σχολείο χρησιμοποιείτε:

- A. Παγουρίνο
- B. Πλαστικό μπουκάλι που το πετάτε
- Γ. Πλαστικό μπουκάλι που το ξαναχρησιμοποιείτε

4. Τη σχολική σας τσάντα

- A. Την αλλάζετε κάθε χρόνο
- B. Την αλλάζετε μόνο όταν χαλάσει
- Γ. Τη χρησιμοποιείτε τουλάχιστον δύο χρόνια

- 5. Όταν γράφετε ή ζωγραφίζετε κάτι που δε σας αρέσει**
- A. Χρησιμοποιείτε την άλλη σελίδα του φύλλου
 - B. Σχίζετε το φύλλο και το πετάτε
 - Γ. Μια μουτζούρα δεν πειράζει, συνεχίζετε παρακάτω στην ίδια σελίδα
- 6. Ένα άδειο βάζο από μαρμελάδα για σας είναι**
- A. Σκουπίδι
 - B. Μια καλή μολυβοθήκη
 - Γ. Μια συσκευασία που μπορεί να ανακυκλωθεί
- 7. Όταν πηγαίνετε στο σούπερ μάρκετ με τη μαμά σας**
- A. Της Θυμίζετε να πάρει μια πάνινη σακούλα για τα ψώνια
 - B. Καλές είναι και οι πλαστικές
 - Γ. Ξαναχρησιμοποιείτε πλαστικές σακούλες από τα προηγούμενα ψώνια
- 8. Τα σχολικά βιβλία στο τέλος της χρονιάς**
- A. Τα πετάτε ή τα καίτε
 - B. Τα κρατάτε ή τα βάζετε στη βιβλιοθήκη
 - Γ. Τα δίνετε στην ανακύκλωση

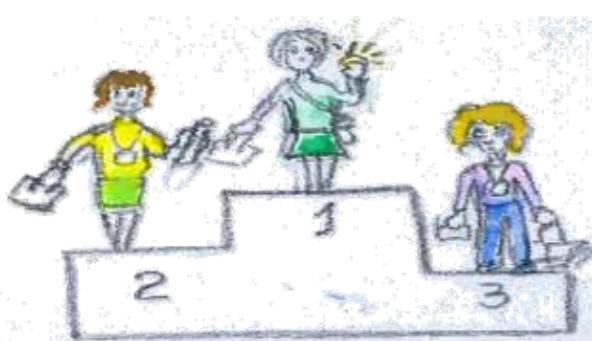
Συγκεντρώστε τώρα τη βαθμολογία σας:

Απαντήσεις	Βαθμοί		
	A	B	Γ
1	0	1	2
2	1	0	2
3	2	0	1
4	0	2	1
5	1	0	2
6	0	2	1
7	2	0	1
8	0	2	1
ΣΥΝΟΛΟ			

12-16 βαθμοί : Μπράβο! Ενδιαφέρεσαι για την προστασία του περιβάλλοντος και το δείχνεις με τις πράξεις σου.

8-11 βαθμοί : Είσαι σε καλό δρόμο αλλά χρειάζεται να προσπαθήσεις περισσότερο.

0-7 βαθμοί : Ποτέ δεν είναι αργά. Μπορείς να ξεκινήσεις από σήμερα.

Ακροστιχίδα

A - - - - -

N - - -

A - - - - -

K - - - - -

Y - - - -

K - - - -

Λ - - - -

Ω - - - -

Σ - - - - - - -

H - - - - - - -

1. Αλλιώς τα σκουπίδια.

2. Χρησιμοποιείται για την παραγωγή ενέργειας.

3. Μπορούν μερικές φορές να φανούν χρήσιμα.

4. Εκεί μπορούν να καταλήξουν φλούδες λαχανικά, υπολείμματα φαγητών.

5. Κατασκευάζονται από αυτά προϊόντα.

6. Μερικές φορές τα σκουπίδια τα

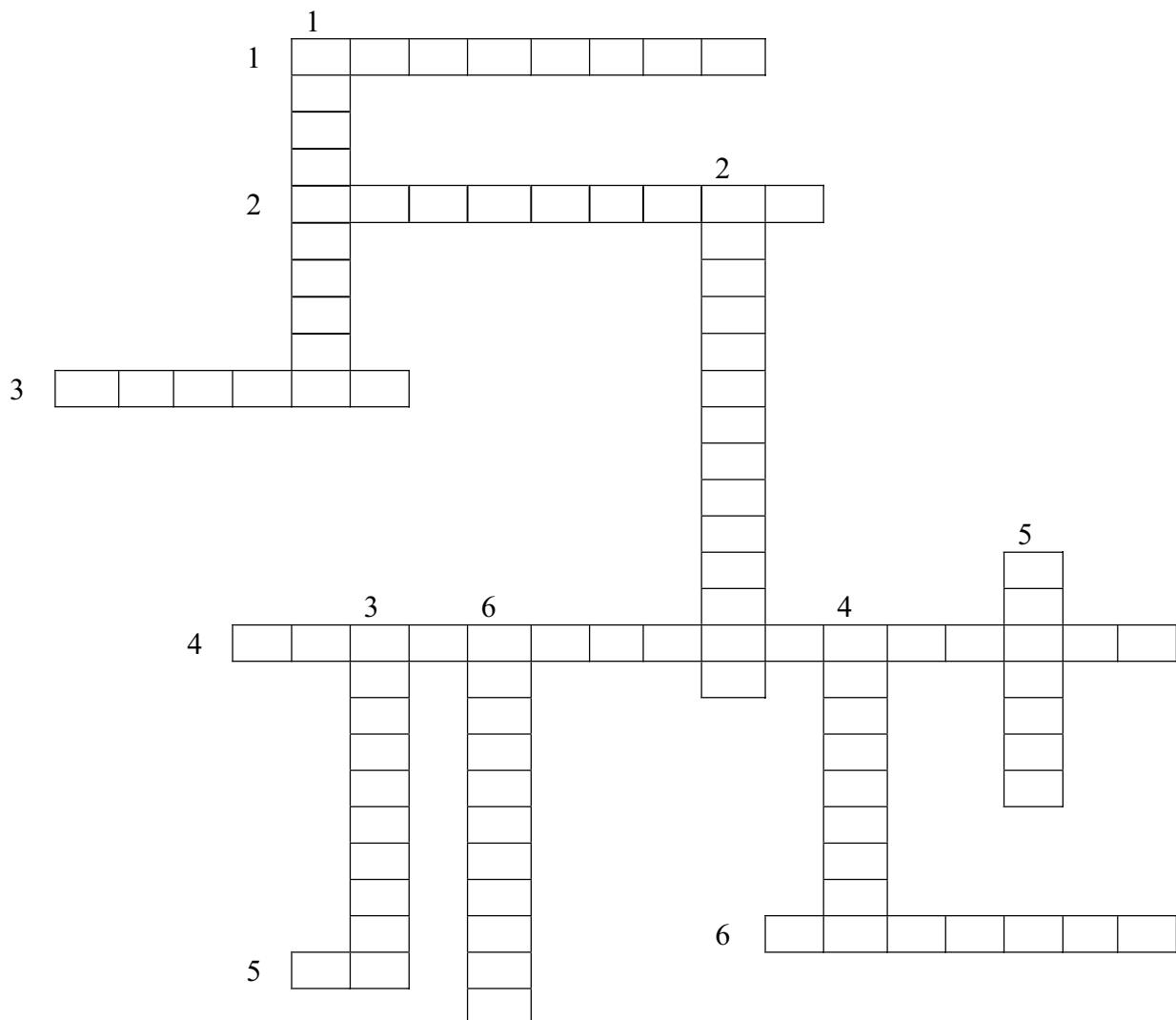
7. Αν δεν είναι σπασμένες μπορούμε να τις ανακυκλώσουμε.

8. Κάποιοι υποστηρίζουν ότι η ανακύκλωση είναι το *A* και το..... για τη σωτηρία του πλανήτη.

9. Συνήθως ανακυκλώνονται.

10. Αυτήν την ενέργεια πρέπει να σταματήσουμε να την σπαταλάμε.

Σταυρόλεξο

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ

1. Η χρήση τους επιβαρύνει το περιβάλλον.
2. Είναι καλύτερα να τρώμε τέτοια φρούτα.
3. Ελαττώνω τον αριθμό των σκουπιδιών.
4. Χρησιμοποιώ κάτι ξανά για τον ίδιο ή άλλο σκοπό.
5. Ο πλανήτης μας.
6. Είναι καλύτερα να χρησιμοποιούμε τις πάνινες.

ΚΑΘΕΤΑ

1. Χρειάζεται προστασία.
2. Ο κάδος στον οποίο τα υπολείμματα τροφών γίνονται λίπασμα.
3. Γίνεται στους μπλε κάδους.
4. Ανακυκλώνονται.
5. Ανανεώσιμη πηγή ενέργειας.
6. Άλλιώς τα σκουπίδια.

Κρυπτόλεξο

Προσπάθησε να βρεις τις κρυμμένες λέξεις:

Κ	Ι	Ο	Υ	Φ	Γ	Η	Υ	Ω	Ν	Μ	Φ	Δ	Σ	Ε	Ψ	Τ
Ρ	Δ	Η	Κ	Α	Τ	Α	Ν	Α	Λ	Ω	Τ	Η	Σ	Λ	Π	Ε
Τ	Φ	Γ	Φ	Ε	Ο	Τ	Σ	Γ	Η	Σ	Γ	Β	Ε	Θ	Β	Η
Ι	Υ	Δ	Σ	Τ	Π	Ε	Ν	Ε	Ρ	Γ	Ε	Ι	Α	Ρ	Σ	Δ
Ο	Β	Γ	Γ	Θ	Ε	Θ	Ε	Δ	Ε	Φ	Ε	Γ	Κ	Κ	Η	Θ
Φ	Μ	Η	Η	Α	Α	Ε	Δ	Α	Θ	Η	Τ	Ρ	Φ	Α	Φ	Ι
Ω	Π	Ξ	Ξ	Π	Ν	Σ	Η	Τα	Ο	Κ	Κ	Σ	Δ	Λ	Κ	Π
Ν	Α	Λ	Κ	Ο	Ρ	Α	Λ	Ο	Υ	Μ	Ι	Ν	Ι	Ο	Σ	Δ
Η	Τ	Σ	Υ	Ρ	Υ	Υ	Κ	Θ	Π	Λ	Φ	Κ	Ξ	Φ	Π	Γ
Ε	Α	Υ	Θ	Ρ	Ι	Ο	Η	Υ	Α	Τ	Ε	Γ	Δ	Ρ	Ρ	Κ
Κ	Ρ	Σ	Ρ	Ι	Ο	Σ	Φ	Κ	Κ	Π	Γ	Ρ	Χ	Κ	Ο	Τ
Σ	Ι	Κ	Α	Μ	Δ	Α	Σ	Λ	Φ	Λ	Κ	Σ	Β	Δ	Ϊ	Σ
Α	Ε	Ε	Δ	Μ	Ψ	Γ	Κ	Β	Γ	Α	Ω	Κ	Μ	Β	Ο	Η
Ε	Σ	Υ	Γ	Α	Σ	Κ	Ν	Τα	Ψ	Σ	Λ	Σ	Δ	Κ	Ν	Ξ
Ρ	Ω	Α	Ξ	Τ	Γ	Τ	Σ	Φ	Δ	Τ	Δ	Κ	Η	Λ	Τ	Ρ
Υ	Χ	Σ	Π	Α	Τ	Α	Λ	Η	Γ	Ι	Α	Φ	Γ	Ψ	Α	Ξ
Θ	Σ	Ι	Φ	Λ	Ω	Δ	Φ	Ξ	Σ	Κ	Γ	Α	Β	Ε	Ν	Δ
Ι	Ζ	Α	Ω	Α	Ν	Ω	Η	Β	Α	Α	Θ	Β	Ε	Ξ	Ο	Α
Ν	Ψ	Σ	Ν	Χ	Α	Ρ	Τ	Ι	Β	Φ	Ψ	Δ	Σ	Μ	Ε	Ρ
Β	Ω	Χ	Ω	Η	Χ	Β	Ν	Χ	Ψ	Α	Π	Η	Γ	Ε	Σ	Η

ΣΠΑΤΑΛΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑ

ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΑ ΜΠΑΤΑΡΙΕΣ

ΑΛΟΥΜΙΝΙΟ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗΣ ΠΛΑΣΤΙΚΑ

ΧΑΡΤΙ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΠΗΓΕΣ

Η ΚΥΡΙΑ ΜΕΑ

Όταν συνάντησα την κυρία ΜΕΑ
κάναμε καλή παρέα
μου έμαθε να τραγουδάω
και τα σκουπίδια μου στους κάδους να πετάω.

Ας μην καταναλώνουμε
με τόση πια μανία
η φύση μας χρειάζεται
μια κάποια προστασία.

Η ανακύκλωση μπορεί
τον πλανήτη μας να σώσει
κι αν ο καθένας κάνει την αρχή
και τα σκουπίδια του μειώσει
το περιβάλλον θα χαρεί
κι από τον κίνδυνο θα γλιτώσει.

Αν θες το περιβάλλον μας να σώσεις
πρέπει τα σκουπίδια σου να ανακυκλώσεις.

Γλωσσάρι

Ανακύκλωση: η δυνατότητα να χρησιμοποιήσουμε ξανά υλικά, που ενώ μοιάζουν με άχρηστα και θα κατέληγαν στα σκουπίδια, διατηρούν σημαντικό μέρος της αξίας τους.

Βιολογικά προϊόντα: εκείνα που παράγονται χωρίς τη χρήση χημικών φυτοφαρμάκων και λιπασμάτων ή άλλων ορμονών. Στην περίπτωση της βιολογικής κτηνοτροφίας το προϊόν που παράγεται, προέρχεται από ζώο που μεγαλώνει κάτω από καθορισμένες συνθήκες εκτροφής με πιστοποιημένα βιολογικά τρόφιμα

Οργανικά κατάλοιπα: υπολείμματα τροφών(φρούτα, λαχανικά), φύλλα, κλαδέματα, χόρτα κ.ά.

Κομποστοποίηση: η φυσική διαδικασία, με την οποία τα οργανικά κατάλοιπα (φρούτα, λαχανικά, φύλλα, κλαδέματα χόρτα κ.ά.) μετατρέπονται σε ένα πλούσιο οργανικό μίγμα που λειτουργεί ως παράγοντας που βελτιώνει το έδαφος και ως λίπασμα. Αυτή η διαδικασία μπορεί να γίνει πολύ εύκολα στον κήπο με τη χρήση ενός απλού κάδου κομποστοποίησης, όπου συγκεντρώνονται τα κατάλοιπα και αφήνουμε τη φύση να κάνει τη δουλειά της.

Ζωγραφίζω με την κυρία ΜΕΑ

Ερευνώ το χώρο γύρω μου και σημειώνω

Ενδεικτική Βιβλιογραφία

Barnham Kay «Ανακύκλωση» εκδόσεις Άγκυρα

Ελαφρός Γιάννης, «Το «πορτρέτο» των σκουπιδιών μας», περιοδικό «Κ» της Καθημερινής, τ.χ. 195, 25 Φεβρουαρίου 2007, σ. 20 -26

Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Μακρινίτσας «Μην απορρίπτεις τα απορρίματα», Μακρινίτσα 2009

Μωραΐτου Πηνελόπη, Βούλγαρης Γιώργος, «Ανακύκλωση», εκδόσεις Άγκυρα Palmer Joy «Ανακυκλωμένο μέταλλο» εκδόσεις Ερευνητές

Scott Nicky «Μειώστε, Ανακυκλώστε, Ξαναχρησιμοποιήστε» εκδόσεις Ψύχαλος

Tardy Anne «10 λεπτά για τον πλανήτη» εκδόσεις Κριτική

Χατζημανώλη Άννα, «Σκουπίδια και ανακύκλωση», Κίρκη

<http://www.minenv.gr/anakyklosi/general/general.html>

<http://www.anakyklosi.com.gr>

<http://www.herrco.gr/>

<http://www.canal.gr/>

http://en.wikipedia.org/wiki/International_Universal_Recycling_Codes

<http://www.plasticbagfree.com/>

<http://www.recycle.com.gr>

<http://www.vita.gr/html/ent/079/ent.7079.asp>

http://www.apopsy.gr/2009/t_239/apo_02.htm

<http://www.qualitynet.gr/displayITM1.asp?ITMID=60149>

<http://www.ecorec.gr/>

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

